

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. I. Quid requiratur in iudice?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM II.

De Potestate & Officio Iudicis?

ARTICULUS I.

Quid requiratur in Iudice?

Resp. I. Præter tria dicta superiore dubio, requiritur scientia, quâ sciat suo munere recte fungi. Ita commun. Doct. & Bon. d. 10. q. 2. p. 3. Ratio est, quia quilibet tenetur scire ea, quæ pertinent ad proprium officium, & sine quorum cognitione munus suum, & officium exercere non potest. *Vnde de resolvuntur sequentes Casus.*

I. Petens, aut suscipiens officium Iudicis (idem est de Medico & Chirurgo, ut *v. infra dub. 7.*) quo indignus est, ita ut probabile sit, inde notabile damnum proximi secuturum, peccat mortaliter. *Nav. c. 25. Anton. Card. de Lugo d. 37. n. 1.*

II. Iudex carens necessaria scientia, non debet absolvi, nisi facta renunciatione officii, vel nisi firmum habeat propositum renunciandi. Ita *S. Thom. 2. 2. q. 76. a. 1. Cajet. Clavis regia l. 12. c. 13. num. 2. Regin. l. 23. n. 675. Nav. c. 25. Farin. 3. p. q. 3. a. 16.* Ratio, quia nullus potest officium, cuius munia obire non potest, retinere, præsertim cum damno vel periculo proximi.

III. Si Iudex ex magna imperitia male iudicet, tenetur ad interesse parti læsæ, & ad expensas litis: uti etiam, quotiescunque notabile damnum, sive

sive in substantia litis, sive in superfluis expensis, propter ejus culpabilem ignorantiam, partibus litigantibus accedit, *Bon. Card. de Lugo ll. cc.*

IV. Si Judex agnoscat errorem à se (etsi sine gravi culpa) commissum, in præjudicium litigantis, tenetur, si potest citra infamiam, impedire errorem: v.g. monendo occulte partem læsam, ut sibi appellatione, vel aliter consulat. Quia id pertinet ad debitam muneris executionem, *Card. de Lugo l. c. n. 3.*

Resp. II. Judex tenetur causas judicare, & celeriter expedire. Quia ex officio tenetur cuique tribuere suum. Quod non facit, si sententiam sine justa causa differt. *Vnde resolvuntur sequentes Casus.*

I. Judex mortaliter peccat contra officium suum, differendo valde notabiliter causarum expeditionem, sine justa causa, *Sylv. V. Iudex q. 12. Clavi reg. c. 12. n. 8. Nav. c. 25, n. 14. &c. cum Bon. d. 10. q. 2. p. 3.*

II. In casu dicto, idem Judex tenetur parti læsæ damna & expensas, quæ ex iniqua dilatione secutæ sunt, restituere: quia est earum injusta causa. *Ibid. Auth. ll. cc.*

III. Si Judex in exequenda causa, & proferenda sententia negligens, aut iniquus sit, non tantum parti læsæ, sed interdum etiam fisco tenetur ut v.g. si mulctam pecuniariam, quam ex consuetudine, vel lege communi debebat imponere Reo, sine causa remisit, *s. Thom. 2. 2. q. 67. a 4. ad 3. Sylv. V. pœna. q. 28. Salon. Laym. l. 3. t. 2. c. 5. n. 7. contra Azor.*

ARTI-